پەیکەری ئەنفال.. شوان کەمال

ئەنفال دانەیەکە لەو زامانەی میلەتی کورد کە هەرگیز سارێژ نابێت زۆرن نەهامەتییەکانی گەلی کورد لەدوای لەزان و دابەشکردنی بەسەر ئەم چوار دەوڵەتە ئیتر کورد خێری لە بونی خۆی نەبینیوە،لایەنی سیاسی نامەوێت بچمە قوڵاوی باسەکە بۆ ئەوەی باسی کارە هونەرییەکەم بکەم.

ماوەیەکی زۆرە سەرقالەم بە خەیاڵات و خەونی ئەوەی مۆنۆمینتێك یان پڕۆژەیەکی گەورە و مەزن دروست بکەم بۆ کارەساتەکانی کۆمەڵکوژی چەکی کیمیاوی و پڕۆسەی ئەنفال، بەداخەوە لەبەر هۆکاری نەبونی پارە و بودجە و خەمساردی لایەنی پەیوەندی دار لەلایەکی ترەوە نەبونی سیاسەتی کلتوری و لاوازی دامودەزگاکانی هونەر لەکوردستان نەمتوانیوە ئەم خەوەم بکەمە ڕاستی.

بەڵام لە دروستکردنی هێڵکاری و سکێچات و پلان دانان نەوەستاوم زۆرێك لەو شتانەم کردۆتە پەیکەری بچوك و لە مەوادی باش وەك برۆنز و ئاسن و ئەلەمینیۆم دامڕشتون،تا لە فەوتان دوربن و بۆ مێژو دوای خۆم بمێننەوە.

کاتی خۆی بە تەحدیدی ساڵی ٢٠١٣ لە هۆڵەندە و بەهۆی کەسێکەوە بەناوی(دانا هەڵەبجەیی)کە هاوڵاتی هۆڵەندییە پەیوەندی پێوەکردم وتی کاك شوان لە شاری دێنهاگ کە بە (لاهای) ناسراوە بەتەمان لەشوێنی دانانی پەیکەر بۆ قوربانیانی کۆمەڵکوژی چەکی قەدەغەکراو کە زۆرێك لە وڵاتان پەیکەریان داناوە پەیکەرێك دروست بکەن بەناوی کوردەوە منیش لە شارەوانی باسی تۆم بۆکردون کە لە ئەڵەمانیا کاری زۆرت کردوە بۆ شوێنە گشتییەکان و ئەو پەیکەرەی عومەری خاوەریان بینیوە زۆریان پێ جوانبوە کە بەشێوەیەکی تەعبیری سوریالی دروستمکردوە.

ماوەیەکی زۆر سەرقاڵی ئەوەبوم هیلاکی کردم بەڵام بەداخەوە لەکاتی ئەوەی کە پەیوەندیان کردبو بە وەزارەتی شەهیدان و ئەنفالی لای خۆمان ئەوکات مامۆستا(ئارام)ێك وەزیر بوە دیارە لە ڕوانگەی حیزبییەوە سەیری کارەکەی کردبو وتبوی ئەمە پەیکەرسازی خۆمان هەیە،ئیتر درێژەی پێ نەیەم کارەکەیان دروستکرد بەشێوەیەکی لاواز و ناشرین دوایش وتیان لەپرسراونی حکومەتی عێراقی پەردەیان لەسەر لابردبو.

لەو ساڵانەی پێشو لە سەفەرێکما بۆ کوردستان لە شاری سلێمانی خەریکی ئەو پەیکەرەی مامۆستا شێرکۆ بێکەس بوم لە پارکی ئازادی لەسەر ئارامگەکەی،ئیتر پەیوەندیان پێوەکردم دەزگایەکی ئەڵەمانی کە زیاتر کار بۆ قوربانیانی ئەنفال ئەکەن لە ناوچەی

گەرمیان..وتیان حەزەکەین پەیکەرێکمان بۆ دروست بکەی لەناو پڕۆژەی مۆنۆمینتی ئەنفال.
کاری زۆرم بەکردوە لەگەڵ قوربانیانی ئەنفال لە گەرمیان کۆبونەوەشمانکردوە گرێبەستمان نوسیوە بەڵام بەداخەوە لەو کاتەوە لەبەر نەبونی بودجیە □□ پڕۆژەکە وەستاوە.
لەم ماوەیە بیرم لەوە کردەوە کە هەوڵ بەم پەیکەرێك لە شێوەی مەدالیا لە بڕۆنز دروست بکەم،دوایی بیرم کردەوە مەدالیا پێویستی بە بڵاوکردنەوە هەیە،بە ئەمەش بە شێوەی فۆرمی تا زیاتر گرنگ بێت و بڵاوبێتەوە بدرێنە میوان و کەسانی بیانی کەسەردانی کوردستان ئەکەن وتم لەسەرەکی حکومەت و دامودەزگا تەشریفاتیەکان باشترم دەستناکەوێت.
بە ئەم شتانەش من کەسەکی زۆر خراپم،ناتوانم تەکلیف و داخوازی بکەم بەتایبەتی بە بڵاوکردنەوەی کارەکانم،بەڵام ماوەیك لەمەو بەر وەتەبێژی حکومەت خۆی پەیوەندی پێوەکردم وتی کاك شوان حەزەکەین کارو پرۆژوی هونەریت هەبێت و بە شارەکانی کوردستان لەگەڵ بەڕێز سەرۆکی حکومەتیش باسمانکردوە بەڕێزیان ڕەزامەند بوە و پێخۆشبوە لەکاتێکا خۆشیان کاری هونەری ئەکان و حەزیان بە بوژاندنەوەی فەرگەنگی کوردەوارییە.
دو مەدالیای بڕۆنزیم دروستکردوە دانەیەکیان هاتوم بەندیخانەی نوگرەسەلمان لە خواری عێراقم کردوە بە سیمبولێك بۆ نەهامەتی و ئازارو ئەشکەنجەی قوربانیانی ئەنفال،خۆی مەدالیا دوو دیوە لە دیوێکیان بەندیخانەکەم دروستکردوە لەو دیوشی بە زمانی ئینگلیزی باسێکی پڕۆسەی ئەنفالم کردوە.
مەدالیاکەی تریان هاتوم کارێکی قوڕی یان گڵێنەیی سۆمەریەکان بەناوی(نەخشەی ئەستێرەکان)لە بڕۆنز دروستمکردەتەوە دوایی لەگەڵ نوسینە مێخەکان نوسینی کوردی ئینگلیزیم داناوە باسی ئەنفالم کردوە.
وەك تەعبیرێك لەوەی لەگەڵ ئەو شارستانیەتە مەزنەی میتەپۆتامیا و ئەم نەخشە گرنگەی لە مۆزەخانەی لۆڤر لە پاریس دانراوە ئەم نەهامەتیەش بەسەر میلەتی کوردا هاتوە.
بە زانیاری زۆربەی ئاسەوارە گەینیە گرنگەکان لە خواری عێراق دۆزراونەتەوە کە نوگرەسەلمانی لێیە.
دوایی سەیرمکرد ئەگەر رەمزێکی تری ئەو بیابان و وشکانیەی بە زیاد بکەمە لەوانەیە کارەکەم تەعبیری زیاتر بێت و لەلایەنی هونەری و فۆرمی کارەکەش بایەخی باشترو جوانتر بێت،ئیتر هاتم مارومێلکەیەك یان خشۆکێکی بیابانم بە دروستکرد کە وەك تەعبیرێك کاتی گۆڕی بەکۆمەڵ و ئەشکەنجە و ئازاری قوربانیانی ئەنفال ئەم ئاژەڵە خشۆکە

ئاگادار بوبێت وەك شايەتێك.
لە مەكتەبی سەرۆك و وتەبێژی حكومەتی هەڕێمی كوردستان□وە ڕايانسپاردوم كە بيرۆكەكە جوان و جێی پێزانين و بەرزڕاگرتنە وتيان كاتێك كە سەردانی كوردستانت كردوە حەزەكەين لەنزيكەوە باسی پڕۆژەكان بكەين.
لەبەر ئەوەی لێرە لە ئەوروپا بەتايبەتی لە مەملەكتی سويد و وڵاتی ئەلەمانيا خەريكی كارو پڕۆژوی هونەريم و گڕێبەستم لەگەڵيان هەيە،سەفەركردن و هاتنەوە بۆ نيشتمان كەمێك ئاسان نيە بۆم.
بەهيوای ئەوەی لەداهاتويەكی نزيك بتوانم سەردانی كوردستان بكەم و كاری جوان و پڕۆژەی مەزن بۆ ئەنفال و قوربانيانی چەكی قەدەغەكرو دروست بكەم.

ANFAL 1988